

občutka pripadnosti novi državi. Poleg tega je uporaba slovenskega jezika v uradnih, medijskih in vojaških kontekstih prispevala k simbolni ločitvi od prejšnje jugoslovanske ureditve in k uveljavljanju nove državne ideologije.

Prispevek tako opozarja na pomen jezikovne dimenzije v razumevanju procesov osamosvajanja in oblikovanja državnosti. Vloga jezika med vojno ni bila postranska ali samoumevna, temveč sestavni del politične strategije, ki je posegala tako v vsakdanje življenje kot v uradne diskurze. S tem se odpre tudi širše vprašanje, kako razumemo jezik kot družbeno in (infra)politično prakso v zgodovinskih prelomnicah – kot dejavnik, ki ne zgolj odseva obstoječe razmere, temveč jih tudi oblikuje in usmerja.

Prispevek k celotni študiji je predvsem v tem, da podrobno osvetli ta pogosto spregledani, a ključni vidik osamosvajanja – vlogo slovenskega jezika kot dejavnega udeleženca v političnem in simbolnem boju za neodvisnost. Z usmerjanjem pozornosti na konkretne primere rabe jezika med vojno se prispevek vključuje v širšo razpravo o jeziku kot instrumentu oblasti, infrapolitičnega upora in družbene transformacije.

Zgodovinska izkušnja slovenske osamosvojitve tako potrjuje, da je jezik več kot le tehnični pripomoček – je orodje, prek katerega se oblikujejo skupnosti, izražajo politične volje in utrjujejo meje. V tem smislu se raziskovanje jezika v času vojne ne nanaša le na preteklost, temveč odpira pomembna vprašanja tudi za sedanjost – zlasti v kontekstu aktualnih razprav o nacionalni identiteti, jezikovni politiki in kulturni avtonomiji.

Literatura

- Bolfek 2018: Bolfek, B., *Nastanek in razvoj slovenske TO 1968–1990*, Ljubljana 2018.
- Craig Nation 2003: Craig Nation, R., *The State of War: Slovenia and Croatia, 1991–2002*, in: Craig Nation, R., *War in the Balkans, 1991–2002*, Carlisle 2003, 91–148.
- Cvetković-Sander 2011: Cvetković-Sander, K., *Sprachpolitik und Nationale Identität im sozialistischen Jugoslawien (1954–1991)*, Wiesbaden 2011.

- Gabrič 2015: Gabrič, A., Uveljavljanje slovenščine kot uradnega jezika po drugi svetovni vojni, in: *Slovenija v Jugoslaviji*. Ur. Zdenko Čepič, Ljubljana 2015, 213–240.
- Jelušič 2002: Jelušič, L., Jugoslovanska ljudska armada leta 1991 v Sloveniji – začetek konca ene največjih evropskih vojsk po koncu hladne vojne, in: *Slovenska osamosvojitve 1991: pričevanja in analize*. Ur. Jurij Perovšek et al., Ljubljana 2002, 215–232.
- Kacin 2002: Kacin, J., Vloga mediev v osamosvojitveni vojni, in: *Slovenska osamosvojitve 1991: pričevanja in analize*. Ur. Jurij Perovšek et al., Ljubljana 2002, 275–279.
- Lindstrom 2003: Lindstrom, N., Between Europe and the Balkans: Mapping Slovenia and Croatia's "Return to Europe" in the 1990. *Dialectal Anthropology* 27 (2003), No. 3/4, 313–329.
- Marche 2012: Marche, G., Why Infrapolitics Matters. *Revue française d'études américaines* 1 (2012), n° 131, 3–18.
- Paternost 1992: Paternost, J., Symbols, Slogans and Identity in the Slovene Search for Sovereignty, 1987–1991. *Slovene Studies: Journal of the Society of Slovene Studies* 14 (1992), No. 1, 51–68.
- Pirjevec 2015: Pirjevec, J., *Serbi, Croati, Sloveni: storia di tre nazioni*, Bologna 2015.
- Pučnik 2002: Pučnik, J., Politiche priprave na osamosvojitve (Pričevanje), in: *Slovenska osamosvojitve 1991: pričevanja in analize*. Ur. Jurij Perovšek et al., Ljubljana 2002, 77–116.
- Svete 2002: Svete, U., *Vloga in pomen informacijske tehnologije v sodobnem asimetričnem vojskovanju*, Ljubljana 2002.
- Šmid 2016: Šmid, G., Položaj Slovencev v drugi polovici tridesetih let v Kraljevini Jugoslaviji. *Arhivi* 39 (2016), št. 2, 165–178.
- Zajc 2019: Zajc, M., The Language Tribunal Debate in 1982: Perceptions of Slovenian Language and "Yugoslav" Immigrants in Early 1980s. *Review of Croatian History* XV (2019), No. 1, 107–128.
- Zlobec 1982: Zlobec, J. L., Še in še o jezikovnem razsodišču. *Mladina* (8. 4. 1982), 35.
- Domovina in država* (Jože Možina, 2006) [<https://365.rtv slo.si/arhiv/dokumentarci-kulturno-umetniški/174483223>].

Slovenija na barikadah (Jože Cegnar in Lado Ambrožič, 1991) [<https://365.rtv slo.si/arhiv/dosje/174343542>].

Abstract

The Role of Slovenian during the Slovenian War of Independence: from a Secondary Language to the Language of the Victors

This paper explores the role of language as a tool of resistance and an infrapolitical practice during the Slovenian War of Independence in 1991. It examines how the Slovenian language became a symbol of national identity and sovereignty, used strategically by both military and civilian actors to delegitimize the Yugoslav People's Army (JNA). By focusing on key moments in the conflict, the paper highlights how language was employed not only for communication but as a psychological weapon and a means of asserting cultural and political autonomy. Furthermore, it suggests that further research into the dynamics of language use and infrapolitics could deepen our understanding of the complexities of Slovenia's path to independence.